

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра статистики

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 051 «Економіка»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Статистика бізнесу та державного управління»

на тему: **«Статистичний аналіз доходів населення»**

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
Беспалова Анастасія Володимирівна

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

Семенова Катерина Данилівна

ОДЕСА – 2017

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Однією з першочергових проблем розвитку економіки країни та окремих її галузей є низький рівень життя населення, а саме рівень його доходів. Для України регулювання доходів населення є надзвичайно актуальним питанням, оскільки в умовах нестабільності економічного розвитку спостерігається гостра суперечність між обмеженістю ресурсів для реалізації соціальних програм та зростаючими вимогами до кінцевого попиту як одного з головних чинників економічного зростання. Високий рівень бідності та відсутність середнього класу в Україні через невідповідність середньостатистичних даних реаліям проживання звичайного українця та їх неможливість забезпечити умови для життя та розвитку населення країни обумовлюють необхідність комплексного реформування механізму формування доходів населення.

Мета дослідження. Метою даної роботи є оцінка рівня доходів населення з урахуванням економічного стану населення країни як на загальнодержавному, так і регіональному рівнях за допомогою статистичних методів аналізу.

Завдання дослідження:

- дослідити поняття доходів населення України, та проаналізувати їх види;
- визначити методологічні засади дослідження рівня доходів населення на сучасному етапі;
- проаналізувати динаміку та структуру доходів населення, та на їх основі надати пропозиції, щодо покращення рівня життя населення;
- обґрунтувати необхідність проведення регіонального аналізу рівня доходів населення України і побудувати факторну модель доходів населення;
- зробити прогноз рівня доходів з урахуванням існуючої тенденції розвитку.

Предмет і об'єкт дослідження. Предметом дослідження є сукупність економічних, соціальних, організаційно-правових відносин і причинно наслідкових зв'язків, що формують структурні складові рівня доходів населення. Об'єктом дослідження є населення України, його окремі соціальні групи і верстви, а також суспільні інститути і суб'єкти господарювання різних форм власності з притаманними їм соціально-економічними формами впливу на рівень доходів населення.

Методи дослідження . Методологічними засадами проведеного дослідження є фундаментальні положення економічної науки, критичне осмислення та синтез концепцій і положень найбільш визнаних шкіл сучасної економічної науки, що стосується предмету дослідження, праці вчених економістів та соціологів, законодавчі акти, урядові рішення і постанови.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження слугували статистичні дані Держкомстату України, Мінфіну України, Пенсійного фонду України, Національного банку України, науково-дослідницьких організацій України.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (37 найменувань) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 72 сторінки. Основний зміст викладено на 60 сторінках. Робота містить 15 таблиць, 10 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Статистична оцінка доходів населення України [Текст] / А.В.Беспалова, К.Д. Семенова // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – С.79 – 85

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто теоретико – методологічні засади статистичного дослідження доходів населення України на сучасному етапі.

У другому розділі проведено оцінку динаміки та структури доходів населення, як на державному рівні, так і регіональному за допомогою основних статистичних методів.

У третьому розділі побудована факторна модель впливу факторів на рівень доходів населення. Здійснено прогноз рівня доходів населення з урахуванням існуючої тенденції.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Протягом досліджуваного періоду в Україні спостерігається чітка тенденція до зростання рівня доходів населення. В цілому за період з 2010 по 2016 рр. доходи населення України зросли на 901, 2 млрд. грн., або на 81,8%, тобто в середньому щорічно вони збільшувалися на 150,2 млрд. грн. або на 10,5%. У порівнянні з попереднім роком сукупні доходи населення зросли на 266,5 млрд. грн. або 15,4%.

2. Соціально – економічне становище окремих регіонів України характеризується різним рівнем життя, а отже, і різними доходами, витратами та збереженнями. Середній сукупний дохід по регіонах України у 2016 році склав 80095,32 млн. грн., причому сукупний дохід у кожному регіоні відрізнявся від середньої величини в ту чи іншу сторону на 65987,55 млн. грн. або на 82,4%. Тобто сукупність не була однорідною, а середній розмір доходу не є типовою величиною. Максимальний сукупний дохід (187830 млн. грн.) спостерігався у Дніпропетровській області, а мінімальний – у Чернівецькій (32156 млн. грн.). Але, якщо розглядати сукупні доходи на душу населення, ситуація дещо зміниться. Так, рівень середньодушових сукупних доходів населення коливається від 116,522 тис.

грн. у місті Києві до 17,252 тис. грн.. у Луганської області та 26,902 тис. грн. – у Донецькій. Це пояснюється складною соціально – економічною та політичною ситуацією у цих областях.

3. Завдяки результатам проведеного кореляційно - регресійного аналізу було виявлено основні фактори, які суттєво впливають на середньодушові доходи населення України.

Аналіз коефіцієнтів регресії показав, що збільшення частки домогосподарств з дітьми до 18 років призведе до зростання рівня наявних доходів на одну особу на 145,55 грн., збільшення частки міського населення також позитивно вплине на даний показник, а саме – на 106,36 грн., збільшення валового регіонального продукту на душу населення призведе до зростання доходів на одну особу – лише на 0,38 грн.. Зростання ж рівня цін в країні призведе до зменшення доходів на одну особу – на 47,22 коп.

4. Результати проведених розрахунків виявлення основної тенденції динаміки показали, що середньодушовий наявний дохід населення України в середньому щорічно буде збільшуватиметься на 2629,15 грн. з урахуванням тенденції до рівномірного зростання.

За умови існуючої тенденції ряду динаміки, можна прогнозувати, що зростання рівня доходів продовжуватиметься і надалі, і у 2019 році середньодушові доходи населення збільшаться на 6528,86 грн. або на 18,3% порівняно з 2016 роком.

5. Для забезпечення стійкого поліпшення рівня та якості життя населення, створення умов для розвитку людського потенціалу, запобігання суттєвим регіональним диспропорціям, що виникли через недосконалість соціально-економічного розвитку регіонів, необхідно створити сприятливі інституційні й економічні умови для підвищення рівня та якості життя громадян України, удосконалити політику, сприяти підвищенню рівня заробітної плати, здійснити реформування системи соціальної допомоги з метою посилення її цільового спрямування на соціально уразливі верстви населення.

АНОТАЦІЯ

Беспалова А.В.,

(прізвище та ініціали студента)

«Статистичний аналіз доходів населення»,

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

051 «Економіка» за магістерською програмою

«Статистика бізнесу та державного управління»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2017 рік

Об'єкт дослідження – є населення України та його доходи.

У роботі розглядаються теоретичні та методологічні аспекти наукового дослідження проблем рівня доходів населення України.

Проаналізовано структуру і динаміку рівня доходів населення, і побудовано багатofакторну модель впливу факторів на рівень середньодушових наявних доходів населення.

Здійснено прогноз доходів населення з урахуванням існуючої тенденції та запропоновано ефективні засоби соціальної політики у сфері державного та регіонального регулювання доходів з метою підвищення добробуту населення

Ключові слова: рівень життя, середньомісячні доходи, прожитковий мінімум, кореляційно-регресійний аналіз, крива Лоренца, коефіцієнт Джині.

ANNOTATION

Bespalova Anastasiia,

(studentssurnameandinitials)

«Statistical analysis of Ukrainian population's incomes»,

(worktitle)

Thesis for Master degree in specialty 051«Economics» under the program «Business and government statistical»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2017

The object of the research is the population of Ukraine and its revenues.

The theoretical and methodological aspects of scientific research of the problems of the level of incomes of the population of Ukraine are considered in the paper.

The structure and dynamics of the income level of the population are analyzed, and the multifactorial model of the influence of factors on the level of per capita income incomes is constructed.

The forecast of incomes of the population is made taking into account the current tendency and effective means of the social policy in the sphere of state and regional regulation of incomes are proposed in order to increase the welfare of the population.

Key words: standard of living, average monthly income, subsistence minimum, correlation-regression analysis, Lorentz curve, Gini coefficient.